

ЗВІТ
експертної групи

Заклад вищої освіти	Національний університет оборони України
Освітня програма	59669 Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	253 Військове управління

Цей звіт складений за наслідками експертного оцінювання згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет оборони України
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	59669
Назва ОП	Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем
Галузь знань	25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
Спеціальність	253 Військове управління
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Радзівлов Григорій Данилович, Стамбірська Руслана Григорівна, Дробан Олександр Миколайович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	03.02.2026 р. – 05.02.2026 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://nuou.org.ua/assets/documents/acred/dbas/vdso-dbas.pdf>

Програма візиту експертної групи <https://nuou.org.ua/assets/documents/acred/dbas/visit.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Освітня програма "Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем" та діяльність Національного університету оборони України (далі НУОУ) за цією освітньою програмою критеріям оцінювання якості відповідають, дозволяють в повній мірі досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання, які відповідають Стандарту вищої освіти за спеціальністю 253 Військове управління (за видами збройних сил) та вимогам Національної рамки кваліфікацій для 7 кваліфікаційного рівня вищої освіти. Програма є унікальною в частині підготовки магістрів - офіцерів оперативного рівня з бойового застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем для потреб складових Сектору безпеки і оборони України, та спрямована на формування компетентностей, необхідних для опанування здобувачами другого рівня вищої освіти за спеціальністю 253 Військове управління (за видами збройних сил) у галузі 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону та базується на унікальному (у всьому світі) бойовому досвіді учасників освітнього процесу - представників новоствореного роду військ - Сил безпілотних систем. Відповіді стейкхолдерів під час зустрічей з експертною групою (далі - ЕГ) підтвердили актуальність, унікальність та функціонування ОП, а також значну потребу у випускниках за даною ОП. До розроблення ОП були залучені роботодавці, академічна спільнота та здобувачі вищої освіти, а під час проєктування ОП враховано тенденції розвитку науки та галузі безпілотних систем. Зміст освітніх компонентів (ОК) відповідає заявленому у ОП, дозволяє сформувати у здобувачів вищої освіти необхідні компетентності, а також досягати результатів навчання (РН), необхідних для подальшої професійної діяльності. Правила прийому є чіткими, зрозумілими та доступними для потенційних вступників. Вони оприлюднені на офіційному сайті у відкритому доступі. Освітній процес за ОП відповідає вимогам законодавства, а методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню мети та програмних результатів навчання, заявленим у ОП. Освітнє середовище, людські та матеріальні ресурси за освітньою програмою забезпечують досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання. Позитивною практикою ОП варто відзначити проведення періодичних погоджувальних нарад із представниками відповідних структур НАТО. Предметом таких нарад є відповідність та адаптація ОП до освітніх та спеціалізованих стандартів Альянсу. Експертна група засвідчує наявність взірцевих практик в розвитку інфраструктури та матеріально-технічної бази, які є сильною стороною ОП та НУОУ в цілому (зокрема наявність укриттів (бомбосховищ) на весь особовий склад з аудиторіями для занять, наявність Центру імітаційного моделювання з програмним забезпеченням, яке було надане стейкхолдерами та ін.).

Недоліки

Недоліки в процесі формування даної ОП, а саме не відокремлення в розділі 2.1 "Перелік компонент ОПП" практичного блоку від атестації здобувачів вищої освіти, що може викликати неоднозначне розуміння обсягу практичної підготовки за ОП. Надмірна закритість на офіційному сайті НУОУ інформації про освітню програму "Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем", зокрема стосовно мети та основних результатів навчання що не надає повну інформацію потенційним вступникам щодо мети, можливостей та особливостей навчання за даною ОП. Недостатньо висвітлені процедури контролю виявлення недоліків в якості викладання та оцінювання. Існують певні проблеми із реалізації програм міжнародної академічної мобільності та міжнародного обміну науково-педагогічних працівників у поєднанні з освітнім процесом, пов'язані з впровадженням в Україні правового режиму воєнного стану.

Рекомендації

Гаранту програми під час оновлення ОП "Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем" здійснити коригування в розділі 2.1 "Перелік компонент ОПП" шляхом відокремлення практичного блоку від атестації здобувачів вищої освіти, з метою уникнення неоднозначного тлумачення обсягу практичної підготовки за ОП. Керівництву НУОУ до початку нового навчального року розробити заходи щодо удосконалення процедур контролю виявлення недоліків в якості викладання та оцінювання. Після зняття обмежень, які пов'язані з введенням в Україні правового режиму воєнного стану здійснити реалізацію програм міжнародної академічної мобільності та міжнародного обміну науково-педагогічних працівників у поєднанні з освітнім процесом. В зв'язку з швидкоплинним процесом розвитку безпілотних авіаційних комплексів підтримувати постійний зв'язок з замовником (командуванням Сил безпілотних систем) та військовими частинами, які здійснюють діяльність на напрямком ОП, з метою оперативного реагування на вимоги сучасності в напрямку оновлення матеріально-технічної бази для ефективного функціонування ОП "Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем". У термін до 1 червня 2026 року привести у відповідність положення нормативних документів та фактичні назви звітних документів щодо результатів опитування зацікавлених сторін. Рекомендації щодо забезпечення відкритості та доступності інформації про ОП: до 1 червня 2026 року розглянути можливість оприлюднення в ОП для загального доступу сегмент компетентностей та результатів навчання, визначених стандартами вищої освіти відповідної спеціальності, за можливості обов'язкові ОК; до 1 липня 2026 року на сайті університету спростити пошук проєктів ОП, які оприлюднено для громадського обговорення, у випадку, якщо це не буде суперечити правилам та вимогам щодо захисту конфіденційної інформації в умовах особливого періоду та технологічним можливостям сайту чи дистанційної платформи.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітня програма "Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем" (<https://surl.lu/hvjame>) спроектовано з дотриманням принципів відповідності законодавству, прозорості, адаптивності до динамічного розвитку безпілотних авіаційних систем, орієнтування на потреби замовника та наукового доробку даної сфери і забезпечує підготовку конкурентноспроможних професіоналів, здатних виконувати професійні завдання у складових Сектору безпеки і оборони України. В ОП повністю враховано вимоги стандарту вищої освіти згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 05.04.2022 №296 "Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності 253 Військове управління (за видами збройних сил) для другого (магістерського) рівня вищої освіти" (<https://surl.li/hknabh>), а програмні результати навчання відповідають 7 рівню Національної рамки кваліфікацій. Програма забезпечує досягнення програмних результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та формування відповідних компетентностей.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

ОП передбачає присвоєння професійної кваліфікації Професіонал військового управління оперативного рівня. Освітньо-професійна програма "Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем" (<https://surl.lu/hvjame>), яка реалізується у НУОУ дозволяє досягти результатів навчання визначених "Професійним стандартом офіцера оперативного рівня Збройних Сил України з бойового застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем" (<https://surl.li/afpnjg>), який затверджений ТВО Начальника Головного управління безпілотних систем Генерального штабу ЗС України (замовником на підготовку випускників за даною ОП), та був наданий експертній групі для ознайомлення та аналізу під час візиту до НУОУ. В ОП також враховано особливості функціонування системи військової освіти щодо інтегрування до ОП сегменту освітньої програми професійної військової освіти L-3, що відповідає вимогам практико-орієнтованої системи підготовки професіоналів. Перевірка здатності здобувача освіти виконувати трудові функції визначається формами проведення навчальних занять за відповідними ОК (КШН, КШТ, практичні заняття з використанням сучасної матеріально-технічної бази університету, інституту та кафедри, а також на базі підпорядкованих підрозділів замовника), вибором методів та методик їх оцінювання, виконанням та захистом кваліфікаційної роботи, теми яких узгоджуються із замовником та Атестації. До даних форм занять та оцінювання залучаються стейкхолдери за розробленими та узгодженими Планами проведення навчальних занять спільно із представниками бойових підрозділів та представниками ланки управління. Відповідно до Положення про екзаменаційну комісію Атестація здобувачів освіти за даною ОП здійснюється за участі представників замовника. Аналіз освітніх компонентів ОП та їх змістовного наповнення, наданих експертній групі в рамках візиту до НУОУ, дає експертній групі підстави стверджувати, що всі визначені "Професійним стандартом офіцера оперативного рівня Збройних Сил України з бойового застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем" компетентності (військово-професійні та військово-спеціальні), результати навчання (військово-професійної та військово-спеціальної підготовки), службово-бойові функції та їхній опис, повною мірою знайшли своє відображення у ОП.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Метою ОП (<https://surl.lu/hvjame>) є підготовка військових фахівців здатних розв'язувати складні задачі і проблеми, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій, та характеризуються невизначеністю умов і вимог під час управління діями оперативних угруповань (військових частин), їх всебічного забезпечення, вирішення специфічних питань бойового застосування, управління та забезпечення дій військових частин безпілотних авіаційних систем під час спільного виконання ними завдань в операціях (бойових діях), яка повною мірою корелюється із місією та стратегією Національного університету оборони України (<https://surl.li/zrskyy>), зокрема відповідає Стратегії Університету щодо підготовки кадрів для всіх складових сектору безпеки і оборони на основі

досвіду відсічі російській збройній агресії, методики підготовки, принципів та стандартів НАТО, формування ефективного лідерського потенціалу військових і політичних керівників інституцій сектору безпеки і оборони усіх рівнів. Гарантом ОП та колективом розробників програми ініційовано проектування програми в якості оперативного реагування на потреби ЗС України, зокрема потреб кадрового забезпечення створених у 2024 році Сил безпілотних систем та їх ключових структурних одиниць, а також організаційних структур та окремих підрозділів Сектору безпеки і оборони, які активно впроваджують та використовують безпілотні системи не лише у процесі планування та проведення операцій, а і захисту критичної інфраструктури нашої держави. Мета програми відповідає стратегічним документам університету та вирішує завдання задоволення критичної нестачі висококваліфікованих професіоналів ланки управління зазначеної сфери. З огляду на розбудову Сил безпілотних систем ЗСУ, ОП є актуальною та затребуваною, вирішує проблеми реалізації довгострокових цілей як розвитку Сектору безпеки і оборони в цілому так і ЗС України, а також завдання військової освіти щодо підготовки висококваліфікованих кадрів для вирішення завдань захисту суверенітету та територіальної цілісності України. В даному аспекті ОП має чіткі перспективи розвитку.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Як в процесі проектування ОП так і під час її реалізації потреби і вимоги замовника та заінтересованих сторін щодо якісної підготовки професіоналів даної галузі за спеціалізацією програми враховуються. Слід відзначити, що проектування програми відбувалося у тісній взаємодії та співпраці одночасно із формуванням Сил безпілотних систем. Замовник, який зацікавлений у високопрофесійному персоналі безпосередньо приймав участь у розробленні концепції, мети та змісту програми, визначив пріоритетні завдання щодо результатів навчання, які забезпечать швидку адаптацію та виконання професійних задач на посадах. Взаємодія групи проектування, замовника та інших заінтересованих сторін здійснювалась за використанням усіх доступних на конкретний момент часу можливостей та ресурсів, зокрема онлайн- та офлайн-нарад, спільних засідань групи проектування та заінтересованих сторін, круглих столів та науково-методичних семінарів. Поряд із цим використовувалися наукові та науково-методичні майданчики кафедри авіації, Інституту авіації та протиповітряної оборони та Університету для обговорення позитивних практик, проблем та пошуку шляхів запровадження та вирішення, зокрема наукові та науково-практичні конференції, спільні наради та семінари із представниками аналогічних структур Організації Північноатлантичного договору. Предметом таких нарад є відповідність та адаптація ОП до освітніх та спеціалізованих стандартів Альянсу. Результати таких заходів засвідчено в протоколах засідання кафедри, вчених радах інституту та університету, Меморандумі про співпрацю із відповідними структурами НАТО, які були надані експертній групі для ознайомлення під час візиту до НУОУ. Поряд із цим слід відмітити, що Меморандум співпраці з НАТО не оприлюднено на сайті НУОУ в сегменті кафедри авіації та інституту авіації та протиповітряної оборони. Усі пропозиції, зауваження та недоліки від здобувачів, науково-педагогічних працівників та академічної спільноти подавалися через передбачені інструменти дистанційної платформи університету. Рішення щодо врахування пропозицій та зауважень від заінтересованих сторін приймалося та коригувалося на розширеному засіданні кафедри та вченій раді Інституту за участі замовника та представників самоврядування здобувачів освіти.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Під час розроблення ОП "Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем" (<https://surl.luhvjame>), зокрема формування мети та програмних результатів навчання було враховано специфіку діяльності військових структур щодо організації та управління підрозділами безпілотних систем, сучасні тенденції розвитку науки через наукові майданчики з їх обговорення, враховано тенденції та досвід застосування безпілотних систем у ході відсічі російської збройної агресії та аналізу аналогічних ОП цивільного сектору та зарубіжних закладів вищої освіти. Тенденції розвитку галузі щодо зміни тяжіння методів і способів ведення бойових дій в бік застосування роботизованих комплексів та безпілотних систем, технологічні зрушення обговорювалися на наукових та науково-практичних конференціях Інституту авіації та протиповітряної оборони та НУОУ. ОП орієнтована на майбутнє та реагує на трансформаційні процеси наукової парадигми та зростаючих потреб замовника у висококваліфікованих управлінцях у сфері бойового застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем. На даний час поточні та перспективні потреби замовника у кадрах мають тенденцію до зростання, що забезпечує не лише гарантоване працевлаштування випускників, а і перегляд обсягу ліцензійного замовлення в бік збільшення. В ОП закладено зворотній зв'язок із замовником, який виступає регулятором обсягу замовлення.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітньо-професійна програма спроектована відповідно до вимог законодавства у сфері вищої освіти та нормативно-правових актів Міністерства оборони України з дотриманням принципів прозорості та адаптивності до

потреб замовника, повністю враховує стандарт вищої освіти галузі та вимоги професійного стандарту, забезпечує досягнення програмних результатів навчання та підготовку конкурентноспроможних професіоналів, здатних виконувати професійні завдання в сучасних умовах безпечного середовища. Під час проектування ОП враховано тенденції розвитку науки та галузі безпілотних систем. ОП повністю орієнтована на потреби замовника, досягнення наукового доробку та технологічні досягнення даної сфери. Позитивною практикою ОП варто відзначити проведення періодичних погоджувальних нарад із представниками відповідних структур НАТО. Предметом таких нарад є відповідність та адаптація ОП до освітніх та спеціалізованих стандартів Альянсу. Також слід відзначити позитивну практику - розроблення та узгодження участі представників замовника у проведенні практичної складової програми з виконанням відповідних плануючих документів.

Недоліки

Недоліків не виявлено.

Рекомендації

У місячний строк по завершенні акредитації оприлюднити на сайті НУОУ в сегменті кафедри авіації та інституту авіації та протиповітряної оборони Меморандум про співпрацю із НАТО.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Експертна група встановила, що виходячи зі змісту ОП "Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем" (<https://surl.lu/hvjame>) та навчальних планів очної (<https://surl.li/fermd>) та заочної форм навчання (<https://surl.lu/cadhjj>), які були надані експертній групі під час візиту до НУОУ, обсяг ОП складає 120 кредитів ЄКТС, з яких 107 кредитів ЄКТС (89,2 % загального обсягу ОП) спрямовано на формування компетентностей визначених стандартом вищої освіти та професійним стандартом, 13 кредитів ЄКТС (10,8 % загального обсягу ОП) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти. Обсяг кредитів ЄКТС в навчальних планах очної та заочної форм навчання відповідає обсягу кредитів ЄКТС зазначеному в ОП "Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем". Експертна група засвідчує, що, обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам Закону України про вищу освіту (<https://surl.li/ecdfkw>), а саме пункту 5 статті 5 щодо обсягу ОП на другому рівні вищої освіти та відповідає вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 253 "Військове управління (за видами збройних сил)" (<https://surl.li/hknabh>).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Представлена ОП, яка була надана експертній групі під час візиту до НУОУ, має необхідні реквізити, передмову; профіль ОП у якому зазначено - загальну інформацію, мету та характеристики ОП, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмні компетентності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації ОП та академічну мобільність; перелік компонентів ОП та структурно-логічну схему ОП; форму випускної атестації здобувачів вищої освіти; матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам ОП та матрицю забезпечення програмних результатів навчання відповідним компонентам ОП. Аналіз навчальних планів (очної та заочної форми навчання), (які були надані експертній групі під час візиту до НУОУ), структурно-логічної схеми вивчення ОК та їх силабусів, а також робочих програм навчальних дисциплін показав, що всі освітні компоненти ОП складають логічну взаємопов'язану систему

та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Всі програмні результати навчання, визначені ОП досягаються за рахунок обов'язкових освітніх компонентів.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Головною метою ОП (<https://surl.lu/hvjame>) є підготовка військових фахівців здатних розв'язувати складні задачі і проблеми, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій, та характеризуються невизначеністю умов і вимог під час управління діями оперативних угруповань (військових частин), їх всебічного забезпечення, вирішення специфічних питань бойового застосування, управління та забезпечення дій військових частин безпілотних авіаційних систем під час спільного виконання ними завдань в операціях (бойових діях) що відповідає цілям навчання, які визначені предметною областю Стандарту вищої освіти спеціальності 253 «Військове управління (за видами збройних сил)» для другого (магістерського) рівня освіти (<https://surl.li/hknabh>). Аналіз ОП показав, що її зміст відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності. Стандартом вищої освіти із спеціальності 253 «Військове управління (за видами збройних сил)» для другого (магістерського) рівня освіти (<https://surl.li/hknabh>) визначено, що предметна область складається з трьох об'єктів вивчення та/або діяльності: 1. Взаємодія і взаємний вплив начальників, підлеглих та колег. На забезпечення даного об'єкту предметної області спрямовані ОК: ЗО1, ЗО2, ЗО3, ПО8. 2. Застосування угруповань військ (сил). На забезпечення даного об'єкту предметної області спрямовані ОК: ПО2, ПО3, ПО5, ПО8, ФКб1, ФКб6, ФКб3, ФКб4. 3. Створення та читання знакових схем. На забезпечення даного об'єкту предметної області спрямовані ОК: ЗО4, ЗО5, ЗО6, ПО9, ПО10, ПО11, ПО12. ОП конкретизує ці об'єкти вивчення, фокусуючись на: управлінні діями оперативних угруповань та військових частин безпілотних авіаційних систем; організації взаємодії між пілотованою та безпілотною авіацією в операціях; процесах всебічного забезпечення дій БпАС під час виконання завдань. Теоретичний зміст предметної області поняття, концепції, принципи та методи, які використовуються для управління оперативними угрупованнями в ході їх бойового застосування, у повсякденній діяльності і під час прогнозування ефективності їх бойового застосування, розкривається в ОП під час вивчення ОК ПО4, ПО6, ПО7, ПО11, ПО12, ФКб1, ФКб4. Таким чином, зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 253 «Військове управління (за видами збройних сил)» для другого (магістерського) рівня освіти (<https://surl.li/hknabh>).

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура та зміст ОП передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема, у "Положенні про організацію освітнього процесу у Національному університеті оборони України" (<https://surl.li/zgiasw>) задекларовано, що у структурі навчального плану виділяють вибіркові освітні компоненти, які призначені для забезпечення можливості здобувачу освіти поглибити професійні знання у межах обраної освітньої програми та/або набути додаткові спеціальні професійні компетентності. За ОП передбачено 13 кредитів ЄКТС освітніх компонентів, які здобувачі вільно обирають, що становить 10,8 % обсягу ОП та відповідає вимогам законодавства. Здобувачі здійснюють вибір освітніх компонентів з каталогу вибіркових компонентів професійної військової освіти (в обсязі 5 кредитів ЄКТС) та із загально-університетського каталогу вибіркових компонентів (в обсязі 8 кредитів ЄКТС). Процедури обрання здобувачами вибіркових компонентів передбачені "Положенням про реалізацію права здобувачів вищої освіти на вільний вибір освітніх компонентів у НУОУ" (<https://surl.li/bdwtpw>). Вибір дисциплін здобувачем здійснюється протягом першого тижня навчання при консультативній підтримці гаранта ОПП, членів групи забезпечення, викладачів ОП та випускової кафедри. Одразу після зарахування до НУОУ кожен здобувач вищої освіти (очної та заочної форми навчання) отримує власний логін та пароль для доступу до платформи дистанційного навчання НУОУ, де здобувачі ознайомлюються з каталогом вибіркових освітніх компонентів їх силабусами та відповідно до особисто визначеної освітньої траєкторії самостійно формують перелік вибіркових компонентів ОП для свого індивідуального навчального плану. Обрані вибіркові компоненти вносяться до індивідуального навчального плану здобувача, який погоджується з керівником індивідуальної підготовки (кваліфікаційної роботи), начальником навчальної частини, начальником кафедри, що відповідає за підготовку здобувачів даної ОП (після розгляду на засіданні кафедри) та затверджується начальником інституту. Вибіркові дисципліни обираються на весь період навчання. Пропозиції по вибору вибіркових дисциплін подаються рапортом. Здобувач має право корегувати свій індивідуальний навчальний план за погодженням з керівником індивідуальної підготовки. Зміни відображаються в індивідуальному плані. Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами вищої освіти також забезпечується можливістю самостійно обирати теми курсових робіт та дослідницького проекту, тему кваліфікаційної роботи магістра, місця проведення військового стажування, займаної посади під час проведення КШН, тощо. Аналіз наданих експертній групі індивідуальних навчальних планів здобувачів освіти різних курсів очної та заочної форми навчання показав, що в них відображено як обов'язкові, так і вибіркові ОК. За результатами опитування фокус групи здобувачі вищої освіти зазначили, що процедура вибору навчальних дисциплін є зрозумілою та прийнятною.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

На ОП досягнення програмних результатів навчання необхідних для подальшої професійної діяльності передбачено шляхом проведення практичних занять (у т.ч. на базі військових частин), під час яких практично відпрацьовуються питання з управління, забезпечення бойового застосування та дій безпілотних авіаційних систем для здобуття компетентностей, необхідних для виконання службових обов'язків за посадовим призначенням. Окрім проведення практичних занять ОП та навчальними планами (як очної так і заочної форми навчання), які були надані експертній групі під час візиту до НУОУ, передбачено проведення практичної підготовки, формами якої є: виконання дослідницького проекту (обсягом 1 кредит ЄКТС), проведення Командно-штабного навчання (КШН) на 2 курсі навчання (2 кредити ЄКТС) та для здобувачів очної форми навчання - у формі військового стажування на 2-му курсі навчання у військових частинах (обсягом 3 кредити ЄКТС). Таким чином загальний бюджет навчального часу для проведення різних форм практичної підготовки (без врахування практичних занять у межах ОК) складає 6 кредитів ЄКТС (для очної форми навчання) та 3 кредити ЄКТС (для заочної форми навчання (враховуючи специфіку ОП та здобувачів вищої освіти для слухачів заочної форми навчання проведення практичної підготовки передбачено у військових частинах де вони проходять військову службу). Таким чином, зазначене у відомостях самооцінювання твердження "... в ОП на практичну підготовку окремо виділено 12 к кредитів ЄКТС, ..." не відповідає дійсності. В ході проведення зустрічі з авторами відомостей самооцінювання, експертна група встановила, що дане твердження є помилковим, та стало можливим внаслідок механічної помилки під час формування ОП, в результаті якої не було здійснено відокремлення блоку практичної підготовки від атестації. ЕГ під час зустрічей зі здобувачами вищої освіти, представниками замовника та в результаті аналізу наданих експертній групі відповідних доказових матеріалів, в рамках візиту до НУОУ, встановлено: програми військового стажування щорічно розробляються кафедрою та затверджуються замовником; практична підготовка дозволяє здобувачу вищої освіти набути компетенцій необхідних для подальшої професійної діяльності та формування управлінських навичок; базами військового стажування є військові частини (підрозділи) Сил безпілотних систем, в яких в подальшому планується працевлаштування здобувачів вищої освіти; представники роботодавця приймають активну участь у плануванні та проведенні заходів практичної підготовки; за результатами стажування відбувається комісійне заслуховування здобувачів вищої освіти з метою визначення компетентностей, здобутих та/або розвинених під час практичної підготовки за ОП, а також з метою визначення рівня задоволеності здобувачів вищої освіти результатами здобутими під час практичної підготовки за ОП; здобувачі вищої освіти задоволені рівнем практичної підготовки, яка надається на ОП.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Аналіз ОП та змісту робочих програм ОК (які були надані експертній групі під час візиту до НУОУ) дає підстави стверджувати, що формування соціальних навичок (softskills) здобувачів вищої освіти відповідає цілям ОП і забезпечується більшістю ОК. Під час реалізації ОП акцент робиться на розвиток презентаційних умінь, креативного мислення, навичок спілкування, а також лідерських та організаційних здібностей. ОП дозволяє здобути соціальні навички як через освітні компоненти, що формують загальні компетентності, так і опосередковано – через фахові освітні компоненти професійної підготовки на заняттях, в яких неодмінним компонентом є робота в команді, управління діями військового колективу, уміння вирішувати конфлікти. З метою розвитку soft skills поза навчанням здобувачі активно залучаються до роботи у науковому гуртку кафедри, який є складовою воєнно-наукового товариства інституту, де вони розвивають навички креативності, презентації своїх результатів, лідерські та організаторські якості. До того ж участь у наукових конференціях та семінарах певною мірою впливає на розвиток адаптивності до сучасного безпекового середовища. Експертна група під час бесід з фокус-групами встановила, що здобувачі вищої освіти дійсно мають можливість розвивати лідерські та організаторські якості під час навчання за ОП, вони розуміють що формування соціальних навичок здійснюється в процесі як освітнього процесу так і у повсякденній діяльності, та відмічають їх важливість у подальшій службі, яка вимагає постійного їх використання та вдосконалення, оскільки випускник за даною ОП повинен знати закономірності діяльності та спілкування, застосовувати отримані знання в професійному середовищі, організувати діяльність підлеглих та керувати процесом індивідуального розвитку особистості та розвитком військового колективу.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Навчальний план очної та заочної форми навчання відповідає ОП та формується робочою групою під методичним керівництвом та у взаємодії з науково-методичним центром організації та провадження освітньої діяльності, обговорюється та затверджується на засіданні вченої ради НУОУ. Відповідно до "Положення про організацію освітнього процесу у Національному університеті оборони України" (<https://surl.li/zgiasw>) максимальний обсяг навчального часу здобувача освіти денної форми навчання на тиждень становить 54 академічні (навчальні) години. Обсяг навчального часу на тиждень для виконання індивідуального навчального плану здобувача освіти становить 45 академічних (навчальних) годин, навчальне навантаження повного навчального року складає 60 кредитів ЄКТС. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 академічних (навчальних) годин, що є одиницею вимірювання обсягу навчального навантаження здобувачів освіти в Університеті. Навчальний час, відведений на самостійну роботу слухача, регламентується навчальним планом і складає не менше ніж 1/3 загального обсягу навчального часу, відведеного на вивчення конкретної навчальної дисципліни. Відповідно до навчального плану фактичне аудиторне навантаження складає 51,8% , час відведений на самостійну роботу здобувача вищої освіти 48,2%. За результатами аналізу ОП, навчальних планів (очної та заочної форми навчання), робочих програм ОК, опитування фокус груп зі складу здобувачів вищої освіти було встановлено, що обсяг окремих освітніх компонентів відповідає фактичному

навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання, а час виділений для самостійної роботи та обсяг завдань на самостійну підготовку є виваженим та дозволяє опрацювати навчальний матеріал.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти за даною ОПП не здійснюється.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Мета та програмні результати навчання ОП враховують глобальні цілі сталого розвитку до 2030 року та "Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року" шляхом: - надання якісних освітніх послуг здобувачам освіти за ОП у поєднання із можливістю здійснення наукових досліджень, як у межах розроблення дослідницьких проєктів та кваліфікаційних робіт магістра, так і за рахунок участі у різних наукових заходах які організуються у НУОУ та інших ЗВО та наукових установах (ціль 4); - залучення здобувачів вищої освіти до проведення наукових досліджень в межах виконання дослідницьких проєктів, кваліфікаційних робіт магістра та під час опанування ОК: ЗО4, ЗО5, ПО10, ПО11, ПО12 (ціль 9); - опанування здобувачами вищої освіти ОК: ЗО1, ЗО2, ПО2, а також факультативного курсу "Виховання доброчесності та запобігання корупції" (ціль 16). Зазначене забезпечує глибоке розуміння здобувачами вищої освіти ЦСР, їх взаємозв'язки та конкретні завдання в Україні. Це дозволяє здобувачам самостійно оцінити рівень впливу фахових спроможностей на вирішення глобальних проблем.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП "Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем" та освітній процес за нею відповідають підкритеріям (2.1-2.9) критерію 2. За підкритерієм 2.8 підготовка ЗВО за дуальною формою освіти не здійснюється. Обсяг ОП та ОК відповідає вимогам законодавства. Структура ОП та її змістове наповнення є практикоорієнтованими та відповідають предметній області спеціальності, а також складають логічну взаємопов'язану систему, та, відповідно, сприяють досягненню заявлених цілей і ПРН. Загальний бюджет навчального часу для проведення різних форм практичної підготовки (без врахування практичних занять у межах освітніх компонентів) складає 6 кредитів ЄКТС (для здобувачів очної форми навчання) та 3 кредити ЄКТС (для здобувачів заочної форми навчання), що загалом дозволяє ЗВО опанувати компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Зміст ОП забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення ПРН, що дозволяють здобувачам освіти самостійно аналізувати та визначати закономірності суспільних процесів. ОП передбачає набуття здобувачами освіти соціальних навичок під час усього освітнього процесу шляхом використання НПП відповідних методів навчання і викладання, акцент у застосуванні яких здійснено на формуванні у здобувачів навичок емоційної стабільності та стресостійкості, командної роботи, відповідальності, комунікабельності, гнучкості, лідерства, вирішувати професійні завдання у нестійких умовах. Обсяг ОП та ОК відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів та ПРН. Структура і зміст ОП передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір ЗВО вибіркових дисциплін, що відповідає чинному законодавству. Позитивною практикою за Критерієм 2 слід відмітити практичну спрямованість ОП, що обумовлюється: по-перше, змістом ОП, а також наявністю ОК, реалізація яких передбачає використання сучасної матеріально-технічної бази університету; по-друге, тісною взаємодією із роботодавцями щодо проходження стажування на базі їх військових частин, долученням практиків до викладання ОК за ОП, удосконалення ОП та освітнього процесу.

Недоліки

Недоліки відсутні. До слабких сторін слід віднести недоліки в процесі формування даної ОП, а саме не відокремлення в розділі 2.1 "Перелік компонент ОПП" практичного блоку від атестації здобувачів вищої освіти, що викликати неоднозначне розуміння обсягу практичної підготовки за ОП.

Рекомендації

Гаранту програми під час оновлення ОП ""Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем" здійснити коригування в розділі 2.1 "Перелік компонент ОПП" шляхом відокремлення практичного блоку від атестації здобувачів вищої освіти, з метою уникнення неоднозначного тлумачення обсягу практичної підготовки за ОП.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до НУОУ є чіткими, зрозумілими та доступними для потенційних вступників. Вони оприлюднені на офіційному сайті НУОУ у відкритому доступі (<https://surl.li/oqgymd>). Документ містить детальний опис етапів конкурсного відбору, строки реєстрації заяв, перелік документів, порядок розрахунку конкурсного бала, особливості вступних випробувань та умови участі у конкурсному відборі. Положення правил не мають дискримінаційного характеру та відповідають вимогам законодавства. Інформація про критерії відбору на ОП доводиться до вступників через офіційний сайт. Здобувачі вищої освіти під час зустрічі з експертною групою підтвердили доступність інформації про вступ. Таким чином, правила прийому є зрозумілими, відкритими, відповідають законодавству та враховують особливості освітньої програми.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

У правилах прийому на навчання у НУОУ в 2026 році (<https://surl.li/oqgymd>) зазначені вимоги до рівня освіти вступників, наявності необхідних документів, що підтверджують цей рівень. Одним зі вступних випробувань є фахове (Програми вступних випробувань для кандидатів на навчання на стратегічному та оперативному рівнях військової освіти у Національному університеті оборони України у 2026 році - п. 2.1.13. "Для кандидатів на навчання за освітньою програмою "Бойове застосування та управління діями безпілотних авіаційних систем""), яке враховує особливості ОП (<https://surl.li/yjqsyy>). Встановлені додаткові бали за навчальні, наукові та службові досягнення, які враховують: середній бал диплома про вищу освіту, наявність наукових праць, державних нагород, участь у бойових діях, тощо. Рейтинговий список вступників впорядковують за конкурсним балом. При однаковому балі переважне право на зарахування надається вступникам, які мають: вищу оцінку з фахового випробування; вищий середній бал додатку до диплома про вищу освіту, на основі якого здійснюється вступ. До програми вступних випробувань включено медичний огляд, психологічне обстеження та перевірку рівня фізичної підготовленості. Експертна група за результатами аналізу наданих документів та зустрічей з фокус-групами встановила, що правила прийому на навчання у НУОУ не містять дискримінаційних норм (положень), але мають певні обмеження та особливості, пов'язані зі статусом "слухач" для здобувачів вищої освіти.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Визнання результатів навчання, здобутих на інших ОП, регулюється Правилами прийому на навчання у НУОУ (<https://surl.li/qzxrft>) та Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення здобувачів вищої освіти у Національному університеті оборони України (<https://surl.li/mylbtr>) з урахуванням вимог Міністерства оборони України, зокрема наказу МОУ № 877 від 31.12.24 "Про затвердження Особливостей відрахування, поновлення та переведення курсантів, слухачів, ад'юнктів закладів фахової передвищої військової освіти, вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти та наукових установ у системі Міністерства оборони України" (<https://surl.li/pgtxql>). В результаті проведених зустрічей ЕГ встановила, що практики визнання результатів навчання, отриманих на інших ОП, на даній ОП не було, проте всі учасники освітнього процесу мають вільний доступ до зазначених положень на офіційному сайті Національного університету оборони України.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Визнання результатів неформальної освіти передбачено Положенням про організацію освітнього процесу у Національному університеті оборони України (<https://surl.li/zddhzj>), Правилами прийому на навчання у Національному університеті оборони України (<https://surl.li/oqgymd>), Положенням про інтернаціоналізацію та академічну мобільність Національного університету оборони України (<https://surl.li/wxlukc>), положенням про порядок визнання у Національному університеті оборони України результатів навчання, здобутих у формальній та неформальній освіті (<https://surl.li/kftprx>). В результаті проведених зустрічей ЕГ встановила, що практики визнання результатів визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті на даній ОП не було, проте всі учасники освітнього процесу мають вільний доступ до зазначених положень на офіційному сайті Національного університету оборони України.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітня програма "Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем" та діяльність НУОУ вимогам критерію відповідає. Правила прийому на навчання до НУОУ для здобуття вищої освіти за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти, та враховують особливості ОП. У НУОУ розроблені процедури та процеси прийняття рішень щодо визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності) та визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, які знаходяться у вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу.

Недоліки

Недоліки не виявлено. Як слабка сторона ОП відмічається надмірна закритість на офіційному сайті НУОУ інформації про освітню програму "Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем", зокрема стосовно мети та основних результатів навчання що не надає повну інформацію потенційним вступникам про можливість та особливості навчання за даною ОП.

Рекомендації

Розглянути можливість висвітлення на офіційному сайті НУОУ максимально можливого обсягу інформації про освітню програму "Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем", зокрема стосовно мети та основних результатів навчання (з врахуванням вимог керівних документів щодо віднесення інформації до службової) з метою інформування потенційних вступників про можливість та особливості навчання за даною ОП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми та методи навчання у НУОУ регламентуються "Положенням про організацію освітнього процесу у НУОУ" (<https://surl.li/zgiasw>), яке відповідає вимогам чинного законодавства. Основною мовою освітнього процесу в ЗВО є державна мова. Відповідно до вимог інтеграції України в НАТО, 20 відсотків навчальних занять проводяться англійською мовою. Навчання відбувається за денною формою з можливістю дистанційного й змішаного форматів (лекція, практичне, семінарське, групове заняття, групова справа, круглий стіл, КШН, консультація) та поєднання методів їх проведення, які орієнтовані на досягнення програмних результатів навчання. Акцент зроблено на розвиток практичних навичок, комунікації, творчого мислення та командної роботи. В освітньому процесі активно

застосовуються інформаційні технології. Форми, методи та технології навчання є сучасними, надають можливість досягти оголошених цілей та результатів навчання. Під час реалізації ОП використовуються проблемно-орієнтовані лекції, пояснювально-ілюстративні методи при проведенні практичних занять, частково-пошукові методи при виконанні індивідуальних завдань, пошукові методи при підготовці науково-дослідницької курсової роботи і проходженні практики. Перевага на ОП віддається активним і практичним методам та формам навчання, що спрямовані на активізацію пізнавальної діяльності та відповідають методикам програми DEEP NATO. Ці методи сприяють встановленню контакту між викладачем і здобувачами, кращому розумінню можливостей та інтересів здобувачів, коригуванню змісту і повноти навчального контенту. У навчанні активно використовуються мультимедійні засоби і спеціалізоване програмне забезпечення. В процесі проведення практичних занять та КШН використовуються системи імітаційного моделювання та сучасні спеціалізовані програми. Силабуси, лекції, презентації, завдання тощо розташовані в системі дистанційного навчання НУОУ з персоніфікованим доступом: (<https://surl.li/vwzgtw>). В силабусах детально описані методи навчання, які викладачі самостійно обирають в залежності від специфіки дисципліни. Щорічно проводяться моніторинг якості освітнього процесу та опитування, зокрема щодо змісту, якості та організації освітнього процесу. Отримані результати показали задоволення здобувачів змістом ОП. Так, на зустрічі зі здобувачами було наведено конкретні приклади внесення змін в освітню програму, враховуючи опитування здобувачів. Представники органу самоврядування беруть участь в обговоренні ОП на засіданні профільної кафедри та на засіданнях вчених рад, пропонують зміни та впливають на якість навчання. Обговорення відбуваються публічно, за участю всіх зацікавлених сторін. Це відповідає принципам студентоцентрованого навчання та академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

На офіційному сайті НУОУ (<https://nuou.org.ua/osvita/>) представлена вся інформація стосовно освітньої діяльності університету. У зв'язку з наявністю відомостей, що носять обмежений характер доступу, інформація щодо цілей, змісту та результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів заходів доводяться до слухачів наступним чином: - викладачі, куратори навчальних груп доводять інформацію щодо організації освітнього процесу в НУОУ, про розміщення відповідних документів на офіційному сайті та на платформі дистанційного навчання з індивідуальним доступом; - навчальні матеріали розміщуються в системі дистанційного навчання з індивідуальним доступом, де слухачі мають доступ до лекцій, методичних рекомендацій, критеріїв оцінювання, індивідуальних завдань із варіантами виконання та строками подання, а також до силабусів, що містять інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, презентацій, тестів, розкладу занять та консультацій; - доступ до ключових матеріалів забезпечується завчасно, до початку семестру і підтримується постійно через інформаційну систему навчання. Інформування здобувачів щодо порядку та критеріїв оцінювання організоване системно, зрозуміло та поетапно. По-перше, до початку навчання інформація щодо критеріїв оцінювання доступна на сайті в силабусах ОК. По-друге, під час першого заняття викладач обов'язково надає усні роз'яснення щодо структури дисципліни, форм і критеріїв оцінювання. По-третє, у системі дистанційного навчання у кожному курсі передбачено розділ із критеріями оцінювання у вигляді тексту або окремих файлів для завантаження. Таке поєднання каналів інформування дозволяє забезпечити прозорість, доступність і повторюваність інформації – слухачі можуть знайомитися з критеріями до, під час і після навчання (підтверджено на зустрічах як з академічним персоналом, так і зі здобувачами). Цей підхід сприяє дотриманню принципів академічної доброчесності, підтримує єдність процедур і створює зручні умови для ефективного навчального процесу.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

В освітній процес НУОУ системно імplementовано методи викладання і навчання, засновані на дослідженнях. В ОП передбачено, що слухач бере участь у пошуковій та дослідницькій діяльності під час виконання індивідуальних завдань, кваліфікаційних робіт (підтверджено на зустрічах зі здобувачами та адміністративним персоналом). При підготовці кваліфікаційної роботи обов'язковим є застосування дослідницьких і пошукових методів, що підтверджує розвиток відповідних компетентностей. Слухачі мають доступ до спеціалізованого програмного забезпечення з можливістю проведення власних досліджень, що посилює практичну та наукову складову навчання. Для розвитку наукової складової в кваліфікаційних роботах, положенням про кваліфікаційні роботи, передбачено наявність наукових публікацій в збірниках наукових праць, в тому числі у фахових виданнях. Так, Інститутом авіації та протиповітряної оборони започатковано науково – практичний журнал «Повітряна міць України». Експертною групою встановлено, що здобувачі, які проходять навчання за ОП, активно приймають участь у написанні наукових статей у вказане видання. Крім того, п'ять слухачів за ОП, отримали дипломи різних ступенів у курсі наукових робіт. У межах освітніх компонентів та під час роботи в системі дистанційного навчання, організовано виконання дослідницьких індивідуальних завдань, що реалізує студентоцентрований підхід та сприяє формуванню навичок самостійного наукового пошуку. Поєднання навчання і досліджень є концептуальною основою освітнього процесу, що реалізується через інтеграцію науки та інновацій, залучення слухачів до грантової діяльності, співпрацю з професійним середовищем і міжнародними інституціями, а також через організацію науково-дослідної роботи. Слухачі беруть активну участь у наукових конференціях, де виступають з доповідями, що базуються на власних дослідженнях. На кафедрі діє науковий гурток, у якому приймають участь усі здобувачі. Розвитку навичок дослідження сприяє використання сучасного програмного забезпечення, інструментів моделювання, аналізу тощо.

Процес навчання проходить із застосуванням сучасних інструментів й підходів. Так, академічний персонал та здобувачі мають можливість проводити дослідження в Центрі імітаційного моделювання НУОУ. Такий підхід демонструє, що методи, засновані на дослідженнях, не лише задекларовані, а активно реалізуються на всіх етапах освітнього процесу. У НУОУ впровадження сучасних практик і наукових досягнень у навчальний процес здійснюється системно та на регулярній основі, що підтверджено на зустрічах експертної групи зі здобувачами та академічним персоналом.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Силабуси освітніх компонентів ОП "Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем" розробляються і оновлюються науково-педагогічними, які є одночасно і активними науковцями. Зміст ОК постійно оновлюється відповідно до актуальних змін у законодавстві, результатів наукової діяльності викладачів, міжнародного досвіду та потреб ринку праці. Періодичний перегляд ОП відбувається за результатами її моніторингу, з метою визначення відповідності отриманих результатів освітнім стандартам та постійного удосконалення ОП відповідно до Візії Генерального штабу ЗС України щодо розвитку ЗС України на найближчі 10 років (<https://surl.li/kwfpjg>). Ініціатива щодо оновлення надходить від науково-педагогічних працівників, кафедри, гаранта освітньої програми, адміністрації університету, а також від здобувачів, випускників і роботодавців через механізми зворотного зв'язку. Система перегляду змісту ОП передбачає щорічний моніторинг, який здійснюють гарант програми, робоча група, науково – методичний відділ аналізу та прогнозу освітньої діяльності. Вони аналізують результати опитувань здобувачів освіти, випускників, роботодавців та викладачів, а також враховують результати внутрішніх аудитів, акредитацій та змін у нормативно-правовій базі. За потреби зміни можуть вноситися частіше. Проект змін до ОП обговорюється на засіданнях кафедри, вченої ради інституту, університету та публікується в інформаційній системі для обговорення. Прикладом є перегляд ОП у серпні 2025 року, де були внесені зміни відповідно до пропозицій здобувачів, викладачів та стейкхолдерів.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Навчання, викладання та наукові дослідження в межах ОП достатньо тісно пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності НУОУ та здійснюються відповідно до "Положення про інтернаціоналізацію та академічну мобільність НУОУ" (<https://surl.li/hvhxtv>) в рамках міжнародної військової співпраці. НПП кафедри постійно беруть участь в Програмі НАТО з питань вдосконалення військової освіти DEEP. В НУОУ укладено ряд угод щодо співпраці з іноземними ЗВО, які розміщені на сайті НУОУ (<https://surl.li/zlddkt>). Здобувачі вищої освіти систематично залучаються до проведення тренінгів, семінарів, які проводять представники країн – членів НАТО, де мають можливість ознайомлення з результатами міжнародних наукових досліджень та світовими практиками. Науково-педагогічні, які залучені до реалізації ОП, є науковцями з високим h-індексом; вони регулярно доповідають на міжнародних наукових конференціях та семінарах, проходять стажування і проводять наукові дослідження за кордоном. Крім того, до викладання на ОП залучаються НПП інституту авіації та ППО, які проходили навчання та знайомились з процесом підготовки за процедурами та стандартами НАТО у Національному університеті оборони США (National Defence University of USA - Олексій Мартинюк, Євген Гончаренко), Балтійському оборонному коледжі (Baltic Defence College - Олексій Мартинюк, Олександр Глоба), Академії воєнного мистецтва Польщі (War Study University - Олег Радько, Ярослав Ярошенко), Військовій академії Литви (Military Academy of Lithuania – Сергій Коротін), програмі тактичного лідерства НАТО (TLP Tactical Leadership Program - Олексій Мартинюк, Олександр Блискун), тощо, що створює широкі можливості для ефективної інтернаціоналізації діяльності ЗВО. Слухачі за ОП мають можливість проходити навчання в Балтійському оборонному коледжі та Коледжі ВПС США, що підтверджено відповідними документами та на зустрічах.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ вважає, що освітній процес відповідає вимогам законодавства, а методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню мети та програмних результатів навчання, заявленим у ОП, що становить повну відповідність за підкритерієм 4.1. Усім учасникам ОП надається своєчасна, доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, а здобувачі ОП добре обізнані щодо порядку, критеріїв оцінювання та джерел інформації, що повністю відповідає підкритерію 4.2. НУОУ на високому рівні забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП. Здобувачі заохочуються до участі у наукових конференціях, конкурсах наукових досліджень, тому має місце повна відповідність за підкритерієм 4.3. Оновлення змісту ОК відбувається на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі через тісну співпрацю з стейкхолдерами. Це забезпечує високий рівень інтернаціоналізації діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти в цілому, що становить повну відповідність за підкритеріями 4.4 та 4.5.

Недоліки

Суттєвих недоліків ОП за даним критерієм експертною групою не виявлено.

Рекомендації

Гаранту освітньої програми та завідувачу кафедри протягом 2026/2027 н.р.: 1. Організувати викладання окремих курсів повністю англійською мовою, використовуючи наявний потенціал викладачів. 2. Впроваджувати міжнародні методики викладання, зокрема в змішаних та онлайн-форматах, що відповідають світовим тенденціям. Наприклад: - Flipped Classroom (перевернуте навчання), де теоретичний матеріал опановується самостійно (через платформу дистанційного навчання), а аудиторний час використовується для дискусій та кейсів з практико орієнтованими завданнями; - Problem-Based Learning (PBL) – навчання через розв'язування реальних або наближених до практики проблемних ситуацій з впровадження бойового досвіду; - Case-Based Learning – аналіз конкретних кейсів (реальних ситуацій з бойового досвіду), що передбачає системне дослідження, оцінювання прийнятих рішень та їх наслідків з метою формування обґрунтованих управлінських і тактичних висновків).

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів встановлено у Положенні про організацію освітнього процесу у НУОУ (<https://surl.li/zgiasw>) та Положенні про екзаменаційну комісію Національного університету оборони України (<https://surli.cc/cwrfhy>). Форми контрольних заходів дозволяють повноцінно перевірити досягнення програмних результатів навчання. Поточний і підсумковий контроль реалізується через різні типи завдань, що охоплюють усі складові освітніх компонентів. Види робіт, бали, критерії оцінювання визначені в РПНД та силабусах ОК. Прозорість оцінювання забезпечується завдяки оприлюдненню всіх критеріїв у інформаційній системі та через інформування на першому занятті. Форми проведення поточного та семестрового контролю ОП, схема нарахування балів та критерії оцінювання визначаються робочими програмами дисциплін. Різномірні завдання та самоконтроль передбачені в рамках дисциплін: у інформаційній системі доступні тести, задачі з відкритими відповідями, що дозволяє перевірити різні рівні засвоєння знань. Контрольні роботи, індивідуальні завдання дозволяють оцінити рівень набутих знань, умінь та навичок за частиною передбачених ПР навчання, а семестровий контроль – перевірити досягнення ПР навчання здобувачами за матеріалом усього семестру. Інформування про контрольні заходи та критерії оцінювання здійснюється до початку семестру в інформаційній системі та на платформі дистанційного навчання (<https://adl.mil.gov.ua>), де завчасно розміщують методичні матеріали, завдання, питання до контрольних заходів, та доводяться до здобувачів на першому занятті. Відомості дублюються у кожному курсі в інформаційній системі із зазначенням термінів, типів завдань та критеріїв. Збір інформації щодо зрозумілості критеріїв здійснюється через регулярні опитування. Система збору зворотного зв'язку функціонує стабільно: результати опитувань здобувачів освіти щодо зрозумілості та справедливості оцінювання аналізуються й враховуються при оновленні РПНД, змінах до освітньої програми. Отримана інформація обговорюється на засіданнях кафедри. Результати моніторингів враховуються при оновленні програм, що свідчить про функціонування системи забезпечення якості та постійне вдосконалення освітнього процесу. Таким чином, система оцінювання знань здобувачів є структурованою, відкритою, гнучкою до вдосконалення та здатною адаптуватися до зворотного зв'язку в межах внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Атестація здобувачів вищої освіти магістерського рівня зі спеціальності 253 "Військове управління (за видами збройних сил)" за освітньою програмою "Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем" у НУОУ здійснюється у формі атестаційного іспиту, публічного захисту кваліфікаційної роботи та іспиту з фізичної підготовки, що відповідає вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 253 "Військове

управління (за видами збройних сил)” для другого (магістерського) рівня вищої освіти” (Положення про екзаменаційну комісію НУОУ (<https://surli.cc/cwrfhy>)).

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У НУОУ визначено чіткі, зрозумілі та публічно доступні правила проведення контрольних заходів, що регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу у НУОУ (<https://surl.li/zgiasw>); Положенням про екзаменаційну комісію Національного університету оборони України (<https://surli.cc/cwrfhy>), Положенням з оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у НУОУ (<https://surl.lu/seeagy>) та уточнюються Методичними рекомендаціями з оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти університету (<https://surl.li/iojyzh>). Ці документи оприлюднено на сайті університету і доступні всім учасникам освітнього процесу. Окрім того, вся актуальна інформація про контроль, оцінювання та терміни розміщується в інформаційній системі. Об'єктивність та неупередженість оцінювання забезпечується через уніфіковані критерії, які зазначено у РПНД. Можна стверджувати, що викладачі докладають зусиль для забезпечення об'єктивності і дотримання принципів доброчесності при проведенні контрольних заходів, максимально ураховуючи реалії війни. Результати контрольних заходів вносяться в електронний журнал інформаційної системи з індивідуальним доступом, що дозволяє відстежити оцінки впродовж усього семестру. У випадку підсумкового контролю, особливо під час дистанційної роботи, іспити або заліки проводяться у відкритих відеоконференціях, до яких можуть підключатися представники адміністрації для моніторингу. Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів представлені в Положенні про порядок оскарження (апеляції) здобувачами освіти рішення, дії або бездіяльності НП, НПП, інших посадових осіб НУОУ щодо результатів поточного та підсумкового контролю (<https://surl.li/lblzfu>). У Положенні чітко зафіксовано: у разі другого складання результат затверджує комісія, і він є остаточним. На зустрічі зі здобувачами було наголошено, що випадків конфлікту інтересів не зафіксовано, але механізм для їх врегулювання чітко визначено. Процедура оскарження результатів контрольних заходів регламентована: здобувач має право подати апеляцію (після оприлюднення оцінки). (Порядок розгляду апеляції чітко визначений в Положенні про порядок оскарження (апеляції) здобувачами освіти рішення, дії або бездіяльності НП, НПП, інших посадових осіб НУОУ щодо результатів поточного та підсумкового контролю <https://surl.li/lblzfu>). Таким чином, правила проведення контрольних заходів є доступними, об'єктивними та такими, що забезпечують академічну доброчесність. Вони охоплюють механізми запобігання упередженості, конфлікту інтересів, а також гарантують право на апеляцію. Університет послідовно дотримується зазначених процедур, що сприяє забезпеченню якості освітнього процесу.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Вимоги щодо дотримання принципів академічної доброчесності НУОУ визначено в наступних документах: - Положення про академічну доброчесність у Національному університеті оборони України (<https://surl.li/cvjqne>); - Кодекс академічної доброчесності НУОУ (<https://surl.li/icaevw>); - Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних працях, що розробляються в університеті (<https://surl.lt/smblyu>); - Положення про використання штучного інтелекту в Національному університеті оборони України (<https://surl.lu/kraisx>). На сайті університету створена активна вкладка “Академічна доброчесність” (<https://surl.li/wdbywu>) та внесено у опитувальник питань, що дозволяють оцінити рівень обізнаності здобувачів вищої освіти щодо основних принципів академічної доброчесності. Питання академічної доброчесності висвітлювалися й на зустрічах з академічним персоналом (зустріч 5), адміністративним персоналом (зустріч 7) та зі здобувачами (зустріч 6). На зустрічі (7), з адміністративним персоналом, було підтверджено постійну роботу Наукового центру проблем виховання доброчесності та запобігання корупції у секторі безпеки та оборони щодо популяризації та дотримання академічної доброчесності. Крім того, на резервній зустрічі було обговорено процедуру перевірки на академічну доброчесність робіт з обмеженим доступом з відповідальним за дотримання академічної доброчесності на кафедрі. Під час зустрічей встановлено, що випадків академічної недоброчесності за ОП не було виявлено. Викладачі ОП, керівники кваліфікаційних робіт та практики приділяють велику увагу питанням доброчесності, відповідні бесіди зі здобувачами проводяться. Загалом, академічна спільнота не сприймає недоброчесності ані у здобувачів освіти, ані у колег. Таким чином, політики і процедури дотримання академічної доброчесності, які реалізовані у НУОУ як інструменти протидії порушенням, є достатньо дієвими та імplementовані у систему якості закладу вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів є чіткими, зрозумілими і дозволяють встановити досягнення здобувачем результатів навчання як для окремої ОК, так і для ОП в цілому, що повністю відповідає підкритерію 5. Форми атестації здобувачів вищої освіти за ОП "Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем" відповідають вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 253 Військове управління (за видами збройних сил), що становить відповідність підкритерію 5.2. У НУОУ визначені та оприлюднені чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що дозволяє забезпечити об'єктивність екзаменаторів. Визначено порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, цих правил послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми, що забезпечує виконання підкритерію 5.3. Дотримання принципів академічної доброчесності підтримується на нормативному, технологічному та інформаційному рівнях: діють положення, електронні ресурси, просвітницькі ініціативи, дисципліна з доброчесності та відповідно ПРН, а також регулярні заходи для слухачів і викладачів, що сприяє формуванню академічно відповідального середовища, що відповідає підкритерію 5.4.

Недоліки

Недостатньо висвітлені процедури контролю виявлення недоліків в якості викладання та оцінювання. У наданих документах відсутній детальний опис алгоритму дій у разі виявлення недоліків (хто ініціює перевірку, які терміни реагування, які рішення ухвалюються). Недостатньо відображено механізм зворотного зв'язку зі здобувачами освіти та порядок врахування їх пропозицій.

Рекомендації

Керівництву ЗВО до початку нового навчального року розробити заходи щодо удосконалення процедур контролю виявлення недоліків в якості викладання та оцінювання.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Підготовку здобувачів за ОП "Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем" кафедра авіації здійснює із залученням викладачів кафедр військового права та правоохоронної діяльності; лідерства; зв'язків з громадськістю; оборонного менеджменту; інформаційно-аналітичних технологій; іноземних мов; фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту; стратегії національної безпеки та оборони; менеджменту персоналу і підготовки військ (сил); оперативного мистецтва; управління військами; суспільних наук; Повітряних Сил; Сухопутних військ; комунікаційних технологій та кіберзахисту, а також представників Наукового центру дистанційного навчання та центру імітаційного моделювання. За результатом аналізу зведеної інформації про відповідність науково-педагогічних працівників освітнім компонентам, та підтверджуючим документам, експертна група встановила: 1. До реалізації ОП залучено науково-педагогічних працівників, які спроможні забезпечити якісне викладання освітніх компонентів, з огляду на їх кваліфікацію та професійний досвід, що гарантує досягнення визначених цілей та програмних результатів ОП. Усі викладачі за освітою та науковими ступенями відповідають тематиці дисциплін; серед НПП, залучених до реалізації ОП 22 доктори наук, 104 кандидатів наук (докторів філософії), з них 11 мають вчене звання професор та 3 - почесне звання "Заслужений винахідник/працівник освіти". 2. Усі науково-педагогічні працівники відповідають вимогам, визначеним у пп.37, 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, забезпечуючи від 4 до 14 п. досягнень у професійній діяльності. Гарант ОП заступник начальника кафедри авіації кандидат технічних наук, доцент Олексій Мартинюк відповідає за 13 п. 3. Високою є публікаційна активність НПП, що залучені до реалізації ОП. Відповідність кваліфікаційного рівня науково-педагогічних працівників освітньому компоненту забезпечується щонайменше п'ятьма публікаціями у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection, протягом останніх п'яти років, 4. Усі НПП, які забезпечують викладання ОК, пройшли підвищення кваліфікації протягом останніх 5 років як в Україні, так і за кордоном. Інтерв'ювання ЕГ фокус-груп здобувачів, випускників, стейкхолдерів та академічного персоналу НУОУ підтверджує, що науково-педагогічні працівники, які забезпечують освітній процес за ОП "Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем", відповідають ліцензійним вимогам, мають необхідну кваліфікацію та значний професійний досвід.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедури конкурсного добору викладачів за ОП є прозорими, недискримінаційними і дають можливість забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП. Відповідно до внутрішніх документів НУОУ до повномасштабного вторгнення країни-агресора заходи для залучення кращих викладачів на ОП включали: поширення інформації про конкурси на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників на різних ресурсах; проведення конкурсу на заміщення вакантних посад Конкурсною комісією, визначеною Наказом начальника Університету (<https://surl.li/iwjbl>); визначення рівня професіоналізму відповідно до Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників (<https://surl.lu/odraew>) та проведення курсів підвищення кваліфікації відповідно до Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників (<https://surl.li/qnihmb>). Під час дії особливого періоду відповідно до статті 2 розділу III наказу МО України від 01.07.2023 № 13/дск призначення НПП у ВВНЗ, ВНП ЗВО та закладів фахової передвищої військової освіти здійснюється без проведення конкурсного відбору, проте решта заходів а саме рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників та проведення курсів підвищення кваліфікації в НУОУ відбуваються постійно.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

В результаті аналізу наданих документів, а також за результатами проведених зустрічей, ЕГ з'ясувала, що на ОП "Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем" замовники приймає безпосередню участь у плануванні, організації та проведенні військового стажування; замовник визначає актуальні напрями досліджень для опрацювання кваліфікаційних робіт магістра та погоджує їх тематику; замовник бере участь у роботі підкомісії ЕК з атестації випускників Частина практичних занять за ОП проводиться на базі військових частин за участю представників замовника. Представники замовника безпосередньо залучаються до проведення окремих навчальних занять, так наприклад: 16.01.2024 семінар представника ГУ БпС ГШ ЗС України "Напрямки розвитку безпілотних авіаційних систем"; 21.01.2025 групове заняття представником КС БпС ЗС України "Порядок розробки та оформлення бойових документів в організаційних структурах (підрозділів) безпілотних авіаційних систем"; 06.02.2025 лекція Командувача Сил БпС ЗС України "Основні напрями розвитку застосування Сил БпС в умовах російсько-української війни".

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

В НУОУ реалізуються два основні напрями сприяння професійному розвитку викладачів. Перший – забезпечення можливості такого розвитку через курси підвищення кваліфікації відповідно до Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників (<https://surl.li/eaboot>), залучення викладачів до співпраці із іншими ЗВО, у тому числі закордонними (<https://nuou.org.ua/u/ms.html>), (Угоди про співробітництво), організація міжнародних конференцій, семінарів, форумів. Другий – заохочення за професійний розвиток як через визначення рейтингу відповідно до Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників (<https://surl.li/aaxenp>), так і через визнання окремих елементів професійного розвитку. Переважна більшість НПП кафедри авіації пройшли закордонні стажування у військових навчальних закладах НАТО; навчання на курсах підвищення кваліфікації до Плану підвищення кваліфікації керівного складу та НПП НУОУ; участі у заходах бойової підготовки військ (сил), участі у заходах міжнародного військового співробітництва; залучення до виконання службових (бойових) завдань. Для стимулювання викладачів до наукової діяльності та підвищення професійного рівня використовуються різні механізми, включаючи преміювання за публікації в міжнародних наукометричних базах, відзначення за досягнення та програму міжнародної мобільності Erasmus+. У НУОУ діє "Положення про стимулювання професійної діяльності науково-педагогічних, наукових працівників та оцінювання структурних підрозділів Національного університету оборони України (<https://surl.lu/vbqnv>). Ним визначається порядок заохочення викладацької майстерності. Нематеріальне заохочення полягає у представленні досягнення та проведенні нагородження відзнаками в Університеті. Наприклад, наказом начальника НУОУ "Про заохочення особового складу університету та підпорядкованих підрозділів з нагоди відзначення Дня працівників освіти" від 01.10.2025 №330/нагд – НПП заохочено подяками, грамотами та відзнаками за особистий внесок у забезпечення підготовки висококваліфікованих офіцерських кадрів для потреб ЗС України.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Аналіз кадрового потенціалу НПП, що забезпечують ОП "Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем" дають підстави ЕГ стверджувати що ОП "Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем" та діяльність НУОУ за даною ОП відповідають вимогам 6 критерію. Кваліфікація, та професійний досвід викладачів відповідають освітнім компонентам, які вони забезпечують, з урахуванням вимог чинного законодавства. У НУОУ наявна прозорі процедури конкурсного відбору науково-педагогічних працівників, яка оприлюднені на офіційному сайті закладу вищої освіти, відповідають вимогам чинного законодавства та послідовно дотримується всіма учасниками освітнього процесу, що забезпечує високий рівень професіоналізму викладачів для ефективної реалізації ОП "Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем". НУОУ активно залучає професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців до реалізації освітнього процесу за ОП "Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем". На кафедрі авіації налагоджена тісна співпраця із роботодавцями, що дозволяє реалізовувати актуальні форми освітньої діяльності та забезпечувати системне удосконалення ОП. У НУОУ діє розвинена система стимулювання розвитку викладацької майстерності, яка реалізується на підставі рейтингу науково-педагогічних працівників.

Недоліки

Наявні проблеми із реалізації програм міжнародної академічної мобільності та міжнародного обміну науково-педагогічних працівників у поєднанні з освітнім процесом, пов'язані з впровадженням в Україні правового режиму воєнного стану.

Рекомендації

Після зняття обмежень, які пов'язані з введенням в Україні правового режиму воєнного стану здійснити реалізацію програм міжнародної академічної мобільності та міжнародного обміну науково-педагогічних працівників у поєднанні з освітнім процесом

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

ЕГ ознайомила з необхідним для провадження освітньої діяльності за ОП матеріально-технічними ресурсами. В НУОУ наявні навчальні корпуси, наукова бібліотека з читальним залом, сучасні аудиторії, навчально-тренувальні комплекси, спорткомплекс. Бібліотечний фонд університету є універсальним і формується відповідно до профілю всіх ОП та налічує понад 240 тис. примірників, фонд електронних видань – понад 9 тис., з них понад 60 за напрямом ОП, що доступні через <https://elib.nuou.org.ua/>. Електронний каталог містить понад 57 тис. записів. Бібліотеки таємної та ДСК літератури містять спеціальні дослідження, досвід застосування БпАС в інші матеріали щодо розвитку та опанування ОП, доктринальні та аналітичні матеріали щодо розвитку безпілотних авіаційних технологій. В НУОУ організовано доступ до міжнародних наукометричних баз даних, серед яких Web of Science, Scopus, JStor, що дає можливість здобувачам самостійно досягати ПРН. Доступ надається з внутрішніх IP-адрес Університету. Навчальний процес здійснюється на власній матеріально-технічній базі НУОУ, військових частин ПС та Сил БпС ЗС України, що включає навчальні аудиторії, спортивні зали, навчально-тренувальні комплекси, імітаційні системи та полігони для відпрацювання тактичних елементів застосування безпілотної авіації у бойових умовах. Система керування освітнім процесом НУОУ функціонує на основі платформи MOODLE (<https://adl.mil.gov.ua/>) і забезпечує інтерактивне навчання, доступ до матеріалів, проведення тестування та надання консультацій онлайн. Фінансові, матеріально-технічні та інформаційні ресурси НУОУ повністю забезпечують досягнення визначених ОП цілей та ПРН, що підтверджується рівнем підготовки випускників та їхньою професійною діяльністю у ЗС України. Потреби здобувачів щодо удосконалення ресурсної бази вивчаються шляхом опитувань й враховуються при оновленні змісту освітніх компонентів. Таким чином, комплексне забезпечення навчального процесу у НУОУ — як технічне, так і методичне — сприяє досягненню визначеної освітньою програмою мети.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

В НУОУ сформовано сучасне освітнє середовище, що сприяє задоволенню потреб та інтересів здобувачів ОП. Національний університет оборони України забезпечує вільний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для реалізації освітньої програми “Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем”. Зокрема, слухачі та викладачі закладу мають вільний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та науково-дослідної діяльності за ОП. В НУОУ є Науковий центр дистанційного навчання (<https://adl.nuou.org.ua/>) та Центр імітаційного моделювання, які надають можливість для проведення лекційних та практичних занять у мультимедійних аудиторіях, оснащених сучасною комп'ютерною технікою з доступом до мережі. Відповідно до потреб підготовки фахівців безпілотної авіації, використовуються спеціалізовані програмні продукти для моделювання бойових дій (JCATS, Віраж-РД, для впровадження JTLS-GO – сплановані курси для НПП у 2026 році). Окрім того, бібліотека університету забезпечує доступ до електронних баз даних, зокрема Scopus, Web of Science, Research4Life, що є важливою складовою наукової діяльності в межах ОП. Інформація про ресурси оновлюється та доводиться до здобувачів під час навчального процесу, через інформаційні стенди, кураторські години та зустрічі з представниками адміністрації.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Освітнє середовище НУОУ створене з урахуванням потреб, інтересів і безпеки здобувачів вищої освіти. Щорічно на рівні університету проводяться опитування щодо якості освітнього процесу, зокрема анкети щодо задоволеності слухачів змістом освітньої програми, організацією навчання, підтримкою ментального здоров'я, інклюзивністю середовища. Такі опитування реалізуються через внутрішню систему моніторингу, а також у межах співпраці з органом самоврядування. Результати враховуються під час оновлення ОП, змін у навчальних планах, додавання вибіркової дисципліни і вдосконалення навчально-методичного забезпечення. Фізична безпека забезпечується наявністю охорони, пропускнуої системи, відеоспостереження. Приміщення регулярно перевіряються на відповідність санітарним та протипожежним нормам. На території НУОУ наявні достатня кількість сховищ в які, згідно «Порядку дії у надзвичайних ситуаціях», здобувачі переміщуються при небезпечній ситуації. Укриття повністю облаштовані, в них розміщуються в тому числі і лекційні аудиторії та класи для практичних занять (Підтверджено під час огляду навчально-матеріальної бази). Для підтримання ментального здоров'я в НУОУ діє кабінет соціально-психологічної підтримки, професійного розвитку та сприяння працевлаштуванню (підтверджено на зустрічі 9 та представлено під час огляду навчально-матеріальної бази), який надає безкоштовні індивідуальні та групові консультації. Також реалізуються інформаційні кампанії щодо профілактики стресу, тривожних станів, емоційного вигорання. Функціонує університетська поліклініка. Таким чином, університет системно реагує на запити здобувачів, створюючи безпечне, гнучке та підтримувальне освітнє середовище, що відповідає сучасним викликам. Окремо ЕГ звертає увагу на те, що всі здобувачі за ОП забезпечуються житлом як індивідуально, так і з сім'ями. Оплата за оренду житла не здійснюється. Здобувачі компенсують лише комунальні послуги.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Комунікація зі слухачами освітньої програми відбувається через офіційний сайт НУОУ, дошку оголошень, інформаційну платформу університету. В університеті вибудована багатогранна система супроводу, яка охоплює всі аспекти життєдіяльності слухача. Освітня та консультативна підтримка здійснюється кафедрами, інститутами, центрами та групами забезпечення. Вона включає проведення консультацій, додаткових занять, спеціалізованих тренінгів та вебінарів. Науково педагогічні працівники та гаранті програм надають індивідуальну допомогу у формуванні гнучких освітніх траєкторій, виборі тем досліджень та реалізації планів академічної мобільності. Це дозволяє здобувачам оперативно отримувати актуальну інформацію про навчальний процес та заходи університету. Також для слухачів проводяться регулярні зустрічі з керівництвом для обговорення поточних питань. Усі здобувачі мають доступ до онлайн-ресурсів для дистанційного навчання через інформаційну систему з індивідуальним доступом, що дає змогу ефективно продовжувати навчання навіть під час обмежень. Для викладачів є навчальні матеріали, що дозволяють створювати інтерактивні заняття та використовувати відео-лекції. Експертна група вважає таку комунікацію ефективною, оскільки вона забезпечує зручний доступ до всіх необхідних матеріалів і контактів. Для забезпечення ментального здоров'я слухачів, створення здорового психологічного клімату в колективі, працюють служби психологічної допомоги, проводяться заходи виховної роботи, надання психологічної допомоги кваліфікованими психологами відділу психологічної підтримки персоналу (<https://nuou.org.ua/kpp.html>), безкоштовне медичне консультування в поліклініці університету, організовуються заходи з оздоровлення і відпочинку. Також в інформаційній системі працює психологічна онлайн підтримка. Всі ці послуги доступні як для слухачів, так і для викладачів, що сприяє підтримці їх фізичного та ментального здоров'я.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

НУОУ активно працює над створенням умов для забезпечення права на освіту осіб з особливими освітніми потребами. Університет приділяє особливу увагу доступності навчальних приміщень та інших об'єктів інфраструктури для осіб, які отримали поранення внаслідок бойових дій та осіб інвалідністю. Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ пересвідчилася, що всі основні корпуси, гуртожитки, бібліотеки та інші навчальні приміщення обладнані пандусами та спеціальними санітарними кімнатами для осіб з обмеженими можливостями, існують спеціальні позначки для осіб з особливими освітніми потребами, які спрощують доступ до бібліотеки, навчальних аудиторій та комп'ютерних класів. Заклад освіти надає здобувачам вищої освіти з особливими освітніми потребами можливість навчання за індивідуальним навчальним планом, який враховує особливості стану здоров'я та службової діяльності. Такий підхід дозволяє адаптувати освітній процес шляхом зміни графіка навчання, використання спеціальних методик викладання, додаткових консультацій та створення необхідних умов для засвоєння навчального матеріалу. Забезпечення доступу до освітніх ресурсів осіб з особливими освітніми потребами здійснюється через впровадження дистанційного та змішаного навчання. Також наявність інформаційної системи з індивідуальним доступом додатково сприяє якісному наданню освітніх послуг особам з особливими освітніми потребами. Наявність електронного бібліотечного ресурсу університету забезпечує можливість доступу здобувачів вищої освіти до електронних ресурсів (<https://adl.mil.gov.ua/elib/>). Водночас НУОУ має усі необхідні механізми та ресурси для реалізації адаптованого навчального процесу у разі необхідності. Також в Університеті створено відділ психологічної підтримки персоналу (<https://nuou.org.ua/kpp.html>), який активно допомагає таким здобувачам інтегруватися в навчальний процес. Фахівці відділу надають консультації, психологічну підтримку та допомогу у професійному розвитку. Проводяться також тренінги та індивідуальні консультації для підтримки їхньої адаптації до навчального середовища.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

НУОУ має розроблені та впроваджені антикорупційні політики, а також процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання та інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Університет суворо дотримується цих процедур під час реалізації освітньої програми. Ці політики та процедури доступні для всіх учасників освітнього процесу через офіційні канали, зокрема, на сайті університету та в студентських інформативних матеріалах. Врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією) здійснюється виключно відповідно до вимог чинного законодавства України, Статутів Збройних Сил України, відповідних наказів та директив Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, Методичних рекомендацій з питань врегулювання конфліктних ситуацій у НУОУ (<https://surl.li/nlmayd>), а також Положення про протидію дискримінації за ознакою статі у Національному університеті оборони України" (<https://surl.li/shjjmd>). В Університеті функціонує спеціалізований Науковий центр проблем виховання доброчесності та запобігання корупції, а також призначено уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції. Також в університеті розроблені чіткі процедури реагування на корупційні інциденти, які включають чіткі дії як зі сторони здобувачів, так і керівного складу університету. В Університеті введена посада радника начальника університету з гендерних питань. Також функціонує відділ психологічної підтримки персоналу, який займається моніторингом морально-психологічного клімату.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

В НУОУ сформовано сучасне освітнє середовище, що сприяє задоволенню потреб та інтересів здобувачів ОП. Зокрема, слухачі та викладачі закладу мають вільний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та науково-дослідної діяльності за ОП. В НУОУ організовано доступ до міжнародних наукометричних баз даних, серед яких Web of Science, Scopus, JStor, що дає можливість здобувачам самостійно досягати ПРН. Фінансові, матеріально-технічні та інформаційні ресурси НУОУ повністю забезпечують досягнення визначених ОП цілей та ПРН, що підтверджується рівнем підготовки випускників та їхньою професійною діяльністю у ЗС України. Освітнє середовище та матеріальні ресурси повністю відповідають вимогам критерію 7. Розвинута інфраструктура та матеріально-технічна база є сильною стороною ОП та НУОУ в цілому. ЕГ засвідчує наявність наступних взірцевих практик: - Забезпечення усіх слухачів та членів їх сімей житлом на період проходження навчання за ОП. - Наявність укриттів (бомбосховищ) на весь особовий склад з обладнаними аудиторіями для проведення занять. - Наявність Центру імітаційного моделювання з програмним забезпеченням, яке було надане стейкхолдерами. - Наявність сучасної поліклініки з безкоштовним обслуговуванням слухачів, в тому числі стоматологічний кабінет та кабінет ментального здоров'я. - Наявність спортивного залу та тренажерних залів з можливістю вільного відвідування слухачами ОП.

Недоліки

Недоліків за критерієм не виявлені

Рекомендації

В зв'язку з швидкоплинним процесом розвитку безпілотних авіаційних комплексів підтримувати постійний зв'язок з замовником (Командуванням Сил безпілотних систем) та військовими частинами, які здійснюють діяльність на напрямком ОП, з метою оперативного реагування на вимоги сучасності в напрямку оновлення матеріально-технічної бази для ефективного функціонування ОП "Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем".

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення (проектування), затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП нормативно врегульовано Положенням про організацію освітнього процесу в НУОУ (<https://surl.li/xnlrdp>), Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості військової освіти у НУОУ (<https://surl.li/fgzbbd>), Положенням про гаранта ОП НУОУ (<https://surl.li/cgokhf>), Положенням про групи забезпечення НУОУ (<https://surl.lt/fwajvd>), Положенням з моніторингу та періодичного перегляду ОП у НАОУ (<https://surl.lu/kvqwaee>) та Методичними рекомендаціями до реалізації ОП у НУОУ (<https://surl.li/clpsdn>). Більш детально процедура у кожному окремому випадку визначається окремим наказом начальника НАОУ на проектування ОП, зокрема чіткі терміни проектування чи перегляду ОП, персональний склад груп проектування чи моніторингу; способи та порядок проведення врахування пропозицій чи моніторингу ОП; терміни проведення та форми звітності. ОП є відносно новою, то ж за період з 2023 року ОП зазнала перегляду у зв'язку із затвердженням Професійного стандарту, в розробленні якого приймали участь усі зацікавлені сторони. Про це свідчать наявні на профільній кафедрі документи та відмітки в ОП. За результатами моніторингу ОП не переглядалась, так як застосовані інструменти моніторингу не виявили нагальних проблемних питань, які би потребували перегляду програми.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

До перегляду ОП активно залучаються здобувачі освіти, які навчаються за програмою в сегменті синтезу теоретичних засад та розвитку практичних навичок. Обмін думками та досвідом відбувається як під час проведення навчальних занять, так і під час спільної роботи над розробленням наукових статей, кваліфікаційних робіт, виступів та їх обговорення на наукових та науково-практичних конференціях. Прослідковується зацікавленість гаранта ОП та НП складу програми у покращенні усіх її аспектів від змісту до навчально-методичного забезпечення. Здобувачі також представлені у дорадчо-консультативних органах профільної кафедри, інституту та НАОУ. Поряд із цим здобувачі освіти періодично залучаються до опитувань, що являються частиною моніторингових заходів, які проводяться із використанням платформи дистанційного навчання НАОУ. Результати опитувань надаються гаранту ОП для врахування в освітньому процесі та, за потреби, прийняття відповідних управлінських рішень. Процедури анкетування роз'яснено у Методичних рекомендаціях щодо анкетування (опитування) учасників освітнього процесу в НАОУ (<https://surl.lt/iybkbbs>). Під час зустрічі з експертною групою випускники та здобувачі вищої освіти за ОП "Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем" висловили повну задоволеність навчанням за даною ОП, методами викладання НПП, умовами навчання та побуту.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

За даною ОП реалізовано багаторівневу модель співпраці із замовником на умовах партнерства. В його основі - безперервний діалог стосовно усіх аспектів реалізації програми із представниками Сил безпілотних систем, а також представники різних рівнів та ланок управління. Результатом співпраці стала реалізація потреби у Професійному стандарті, адаптації та інтеграції сегменту професійної військової освіти (L-3) відносно специфіки функціонування та управління підрозділами безпілотних систем. Долучення замовника здійснюється через такі механізми: проведення розширених засідань кафедри та науково-методичних семінарів за участі представників замовника; експертна участь у формуванні тем кваліфікаційних робіт, їх захисті з метою перевірки відповідності вимогам Професійного стандарту та кваліфікаційним вимогам до майбутніх посад випускників; участь в Атестації випускників; участь у спільних наукових дослідженнях щодо сценаріїв розвитку галузі. У якості зворотного зв'язку замовник надає відгуки про стажування здобувачів зі звітністю, оцінкою та зворотнім зв'язком щодо прогалин у програмі, а також надсилає відгуки на випускників, які підлягають аналізу та розгляду на засіданні кафедри щодо потреби у коригуванні програми в частині ОК та їх РПНД. Загалом замовник є повноцінним учасником створення освітнього продукту, що забезпечує відповідність освітньої програми динаміці розвитку галузі.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

На момент акредитації програми складно оцінювати довгострокову ефективність програми за відстеженням кар'єрного зростання випускників, так як відбувся лише один випуск за даною програмою, а акредитація відбувалася за скороченою процедурою з огляду на функціонування військових навчальних закладів в умовах особливого періоду. Водночас політиками НУОУ передбачається опрацювання замовником відгуків на випускників від командирів (стейкхолдерів) через рік після випуску та проведення інтерв'ювання замовників щодо задоволеності підготовкою та здатністю випускників примножувати знання і досвід для просування по службі.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Університет реалізує замкнений цикл управління якістю через процедури моніторингу освітньої програми, які регламентуються Положенням з моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у НАОУ (<https://surl.li/ptpjhj>). Виявлення, аналіз та вчасне реагування на сигнали, отримані внаслідок моніторингу освітньої програми та освітньої діяльності, забезпечується через механізм опитування зацікавлених сторін, які дають можливість виявляти ранні індикатори якості або тригери для здійснення процедур перегляду ОП та/або прийняття відповідних управлінських рішень. Відповідно до встановлених процедур щороку видається наказ про проведення моніторингу та створення робочих груп для їх проведення. Опитування заінтересованих сторін проводиться із використанням дистанційної платформи, результати яких оприлюднюються на сайті університету. За результатами моніторингу реалізовується процес реагування через вертикаль комунікації між підрозділами, що реалізують ОП та консультативно-дорадчими органами і адміністративним сегментом університету. Механізм опитувань характеризується прозорістю, відповідальністю та високою оперативністю, що забезпечує адаптивність освітніх програм до потреб здобувачів освіти та замовника на підготовку висококваліфікованих кадрів. Проте слід відмітити, що в процесі аналізу наданих документів експертною групою виявлено розбіжності між задекларованими в Положенні назвами форм результатів проведення моніторингу у вигляді аналітичного звіту та матриці SWOT-аналізу та реальними назвами форм - результатами оцінювання якості реалізації освітньої програми при збереженні змісту результатів моніторингу.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ОП започатковано у 2023 році, тому з огляду на те, що ОП є відносно новою, під час розроблення та реалізації ОПП враховано загально-університетський досвід акредитацій програм НУОУ.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Культура якості в закладі формується як спільна місія усіх учасників освітнього процесу. Академічна спільнота університету - НПП, науковці, здобувачі освіти, адміністрація закладу становлять основу системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти та залучаються до реалізації політик і процедур забезпечення якості. Основними локальними актами НУОУ визначено структуру внутрішньої системи забезпечення якості освіти, функції складових системи та їх обов'язки щодо реалізації процедур якості. Фокус Положення про організацію освітнього процесу у НУОУ (<https://surl.li/zgiasw>) зосереджено на безпосередньо провадженні

освітнього процесу, організаційних механізмах реалізації освітніх програм, правах та обов'язках учасників освітнього процесу, а також визначено систему якості освіти, процедури зовнішнього та внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та освітніх програм. Стратегічне управління якістю, моніторинг, оцінювання, перегляд освітніх програм та процесів, відповідність стандартам визначено Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості військової освіти НАОУ (<https://surl.li/vuriwp>), підкріплені Методичними рекомендаціями щодо анкетування (опитування) учасників освітнього процесу у НАОУ (<https://surl.li/bfwgua>) та іншими локальними актами закладу. Залучення членів академічної спільноти до процедур забезпечення якості ОП реалізується в таких формах: участь у розробленні, реалізації та перегляді ОП, колегіальне ухвалення рішень, відкрите обговорення проєктів ОП, пропозицій та зауважень до програм, представництво в дорадчо-консультативних органах кафедр, інститутів та університету, підвищення кваліфікації та стажування в бойових підрозділах та підрозділах-партнерах з передовими практиками якості, участь у внутрішніх оцінюваннях навчально-методичних матеріалів, відкритих заняттях, Атестації здобувачів освіти та внутрішніх перевірок в частині моніторингових заходів.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітня програма відповідає вимогам критерію та демонструє здатність структурно та функціонально забезпечувати виконання задекларованих політик та процедур якості через функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освітніх програм, постійний зворотній зв'язок із заінтересованими сторонами що підтверджується повнотою процедур, прозорістю, залученістю усіх заінтересованих сторін до моніторингу та перегляду ОП, а також доказовістю. Результати оцінювання якості освітньої програми свідчать про високий рівень задоволеності здобувачів освіти якістю програми за усіма критеріями.

Недоліки

Суттєвих недоліків за критерієм не виявлено. До слабких сторін програми слід віднести розбіжності між задекларованими в Положенні назвами форм результатів проведення моніторингу у вигляді аналітичного звіту та матриці SWOT-аналізу та реальними назвами форм - результатами оцінювання якості реалізації освітньої програми при збереженні змісту результатів моніторингу.

Рекомендації

У термін до 1 червня 2026 року привести у відповідність положення нормативних документів та фактичні назви звітних документів щодо результатів опитування заінтересованих сторін.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень B

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу врегульовано через нормативно-правову базу, доступність до інформації, яка враховується при удосконаленні освітнього процесу та перегляді ОП та якісному виконанні таких обов'язків. Під час розроблення та реалізації програми забезпечується послідовне застосування встановлених правил та процедур, що створює прогнозоване середовище, в якому кожен учасник усвідомлює свої права, механізми їх захисту, обов'язки та відповідальність. Деталізовані обов'язки і права визначаються багаторівневим комплексом нормативної бази, який співвідноситься із рівнями системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та освітніх програм, від Статуту університету до Положення про кафедру, в тому числі ОП. Нормативні документи розміщено на офіційному сайті університету у розділі Перелік документів з організації освітньої діяльності та якості освіти, структурно враховують необхідні розділи щодо сфери застосування, процедур (політик), учасників освітнього процесу чи забезпечення якості освіти, їх функцій та обов'язки, що забезпечує публічність та структурованість для кращого усвідомлення покладених на різні категорії учасників освітнього процесу функцій. Слід відзначити високий ступінь мовної доступності інформації на офіційному сайті, а також ОП. Складові ОК

викладаються англійською мовою, відзначається високий рівень іншомовної підготовки НПП, керівництва кафедри та інституту, де реалізовується ОП. Експертна група відзначає постійне інформування учасників освітнього процесу через дистанційну платформу щодо усього спектру заходів, які стосуються ОП, що забезпечує дотримання єдиних підходів до застосування нормативних документів, прозорості щодо прийняття рішень, відкриті можливості для дискусій та оскаржень рішень, прийнятих з порушенням законодавства. Отже вимоги щодо встановлення чітких зрозумілих правил і процедур виконуються, система забезпечує правову впевненість у своїй діяльності усіх учасників освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

При розробленні ОП виконувались вимоги законодавства щодо обов'язкового оприлюднення на сайті закладу не пізніше ніж за один місяць до затвердження проєкту програми, що є критичним елементом забезпечення прозорості та залучення заінтересованих сторін до формування якісного освітнього продукту. Поряд із цим відзначено незначні труднощі у пошуку самого проєкту ОП через навігаційні можливості сайту для встановлення відповідності. Оприлюднено повний текст проєкту програми. Способом подання пропозицій, зауважень чи недоліків до проєкту ОП для академічної спільноти визначено онлайн-форми, які подаються з використанням дистанційної форми та тимчасового інструментарію, яким можна скористатися упродовж визначеного терміну громадського обговорення. Також до оприлюдненого проєкту можуть застосовувати певні обмеження доступу посадових осіб за рішенням відповідного органу, обумовлених функціонуванням вищого військового навчального закладу в умовах особливого періоду та неодноразового застосування російською стороною кібератак на інформаційну інфраструктуру закладу. Замовник може подавати пропозиції безпосередньо у групу проєктування програми як за допомогою офіційного листування так і на організованих персональних онлайн- та офлайн зустрічах із гарантом ОП та членами групи проєктування, на розширених засіданнях кафедри із залученням заінтересованих сторін. Рішення щодо врахування\відхилення пропозицій приймається колегіально, ухвалюються органами вертикалі від кафедри до вченої ради університету. Отже процедура є прозорою, реалізованою технологічно із можливостями використання додаткових каналів подання пропозицій із залученням усіх заінтересованих сторін для досягнення завдання - врахування усіх пропозицій.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Вебсайт університету функціонує як первинне джерело офіційної інформації, доступне для всіх категорій заінтересованих сторін та широкої громадськості з певними обмеженнями, обумовленими особливостями функціонування вищих військових навчальних закладів в умовах особливого періоду та неодноразово застосованих кібератак противника на інформаційну інфраструктуру закладу. Політика відкритості, що реалізовується в університеті та на кафедрі, забезпечує вчасне оприлюднення (доведення) необхідної інформації щодо ОП. Поряд із цим в ОП, що подана до акредитації та знаходиться у відкритому доступі, частина даних щодо мети програми, компетентностей та програмних результатів навчання є закритою для потенційного здобувача освіти. Із детальною інформацією щодо ОП потенційних здобувачів ознайомлює замовник та представники його підпорядкованих підрозділів, що відповідають за відбір кандидатів на навчання за ОП. На даний час це необхідна та обґрунтована міра, однак зі збільшенням ліцензійних обсягів цієї інформації може бути недостатньо для прийняття рішення про вибір цієї конкретної ОП для навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Політика інформаційної відкритості, що реалізована в університеті, забезпечує своєчасне, точне та достовірне оприлюднення інформації про ОП відповідно до вимог законодавства. Освітня програма демонструє належний рівень прозорості та публічності, однак здійснюється із застосуванням певних обмежень, обумовлених об'єктивними причинами, зокрема особливостями функціонування вищих військових навчальних закладів в умовах особливого періоду та неодноразовими кібератаками на інфраструктуру університету. Пошук (відстеження) інформації про ОП протягом повного життєвого циклу від проєктування до її перегляду забезпечується, однак є дещо ускладненим.

Недоліки

Недоліків не виявлено.

Рекомендації

Рекомендації щодо забезпечення відкритості та доступності інформації про ОП: до 1 червня 2026 року розглянути можливість оприлюднення в ОП для загального доступу сегмент компетентностей та результатів навчання, визначених стандартами вищої освіти відповідної спеціальності, за можливості обов'язкові ОК; до 1 липня 2026 року на сайті університету спростити пошук проєктів ОП, які оприлюднено для громадського обговорення, у випадку, якщо це не буде суперечити правилам та вимогам щодо захисту конфіденційної інформації в умовах особливого періоду та технологічним можливостям сайту чи дистанційної платформи.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Найважливіша практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами експертного оцінювання експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проєктування освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B

Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6 . Людські ресурси	B
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9 . Прозорість та публічність	B
Критерій 10 . Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами експертного оцінювання рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ID59669.xlsx</i>	gOxwuFJOcYwVexOQP+r3nC7I25a3+U8hH4Boo8J TW9o=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели експертне оцінювання у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Дробан Олександр Миколайович

Члени експертної групи

Радзівілов Григорій Данилович

Стамбірська Руслана Григорівна